

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsi Zsilinszky u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellék-állomással.) Szerkesztőségi hiv. órák d. n. 3. 7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsi Zsilinszky u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Telefon 113. (7 mellékállomással) Hivatalos órák: reggel 8—este 6-ig.

Nagy Ferenc miniszterelnök Erdélyről, a párisi döntésről és a magyarság kívánságairól

A Független Kisgazda Párti újságról csoportja vasárnap Vácot újságról napot rendezett. A város lohogódszólóit, nemcsak az újságról napja alkalmából, hanem abból az alkalomból, hogy a Kisgazda Párt magyartól rendezett. A gyűlésen megjelent és beszédet mondott Nagy Ferenc miniszterelnök.

Nemrégiben Párisból a külügyminiszterek értekezletéről az a hír jött — mondotta többek között — hogy ott döntés történt a csehek alapján egész Erdélyt, azaz a keleti országrészt, amely valaha a miénk volt és amelyért ma is minden magyar ember szíve egyformán dobog, egészen odaadták Romániának. Érthető, hogy ez a hír megröszéltetést váltott ki a magyar közvéleményből, különösen azért, mert egyrészt hosszú évtizedek óta tartó sóvárgás él bennünk ennek a magyar vidék elszakadása miatt, másrészt pedig azért is, mert — meg kell mondanom egészen őszintén — mi nagyon könnyen felejtünk és még mindig az érzelmeink a népe vagyunk. Könnyen felejtkezünk a felkészítő hírek és az események hátsá alatt, de könnyen felejtkezünk, ha fagyos szél fúj a fejünkre. Az utóbbi időben nagyon elfelejtettük, hogy Magyarország büns vezetői 1941-ben miibe vitték bele az országot. Sajnos, más nepek is elfelejtették ilyenfajta bűneiket. Nem egészen a mi hibánk, hogy elfelejtettük, de olyan kijelentések hangzottak el a világ minden tájáról, vezető világpolitikusok részéről, amelyek joggal kellettek nem nyírást még a vesztett világháború után a magyarságban.

Beszélték a népek örendelkezési jogáról, beszéltek arról, hogy igazságos békét akarnak, hogy a békekötést nem lehet a háborús bünyőség alapján létrehozni. Beszélték arról, hogy tartós békére van szükség, tehát úgy kell megalkotni a békét, hogy egyetlen népek a lelkébe se maradjon keserűség. Ezek a kijelentések, mintha csak rank illettek volna egyenesen. Ha igazságos béke lesz, ha olyan békét akarunk, hogy a népek lelkében ne maradjon búska, ha a népek örendelkezési jogát figyelembe akarjuk venni, akkor Magyarország valóban nem lehet igazságtalanságot követni. Ha olyan békét akarunk, hogy a magyar nép szerény erejével maga is alapmasztója lehessen, keserűség nélkül alapmasztója ennek a világos békének, akkor ez a párisi döntés, amely most a külügyminiszterek értekezletén történt, nem maradhat érvényben (Élénk helyeslés). Nem maradhat érvényben, mert maradna egy nép Európában, amelynek lelkében ott maradna a keserűség (Elkesztés). Ez a magyar kormány fellegása a párisi döntésről.

A magyar közvéleményvel kapcsolatban van néhány szavam: *Itt az a helyzet, hogy mi magunkat, éppen ezért a magyar közvéleménynek meg kell adni a döntést. Azt is, ha kedvű lesz kedves Nyugodtan fogadni a döntést, mert ha meggyőződés lesz, ha tünkben, csak fokozódik ha jaink, nehézségeink. I tom at ban, hogy a magyar demokraci meg fogja kapni azt az ígéretet, amely ennek a jól ismert és Európában jutón a legzseben m ködö demokraciának kéri (Taj és eljenzés).*

De bármilyen legyen is döntés, már most meg kell látni, hogy a magyar közvélemény, amelynek a magyarországi szétszóródása folytán, nem jött létre olyan döntés, amely minden magyar lelkét megérint, a négy állam közösségbe írta össze. Jelentékeny magyar emberek a románok kivétel a határon. Akar maradni, akar nem, a talans emberi szempontból is fel kell emelnünk szemünket a den országban élő k szétszórt magyarok biztositása érdekében. (Élénk helyeslés). A magyarságnak is megkérnünk a világ minden táján azokat a jogokat, amelyek létét biztositják, a kitalak magyarság élet, kulturát, fejlődését lehetővé teszi. Megkérnünk azokat a jogokat, hogy a k szétszórásban is jelen a nélkül a szentesítés nélkül legyen a magyar nép. (Élénk helyeslés).

Teljesen kitartunk tartva, hogy a magyarság sorsa felelősséget a magyarság vezetőinek megkövetése nélkül döntsenek. Bizsuk vagyunk abban, hogy csak úgy, mint eddig, így is, hanem először is közöljük tárgyalásokon is előbbiassuk a magyarság kívánságait, megkövetéseit a magyarság élettelteit és megkövetéseit az, hogy nem jörekünk olyan békére, amely más népek számára elviselhetetlen, és terhet jelent. Mi arra törekedünk, hogy a magyar élet feltételét biztositás és emellett, hogy a magyarság kielégítést kapjon a békekötésben, jó szomszédokat is kapjon. Mi jövőszint akarunk szomszédainkkal és ez p körülmény teszi lehetővé azt, hogy kölcsönösen meggyőzőségi próbálat elindítani a köztünk lévő rités kérdéseket, mert egyetlen orszá demokraciája sem bírna el olyan mértékű lemondással, amely mind kielégítene. Ezért a nagyhatmakra vár a döntés és a nagyhatmaknak döntésébe minden k nemzetnek bele kell nyugodni, de biztosra vesszük, hogy a döntés előtt meghallgatunk bennünket és ha a döntés olyan, amelybe Délkelet-Európa legistább demokraciája, a magyar demokraciája is bele tud nyugodni (Eljenzés).

Ezután Varga Béla a nemzetgyűlés elnöke szólalt fel: *A helyzet ma az, hogy egyetlen párt sem vállalhatja egyedül a felelősséget, hogy újrapáti az országot.*

Sztalin és Vorosilov távirata Tildyhez

A köztársasági elnök táviratát kapott Sztalintól és Vorosilovtól. Sztalin generalisszimusz távirata így hangzik: *Köszönöm Önnek Elnök Ur az üdvözlőt, amelyet az európai háború győzelmes befejezésének évfordulójára alkalmából küldött és a Vörös Hadsereg a demokraciát ügyeért elért hadieseményeinek nagyraértékelését.* Sztalin Vorosilov tábornagy távirata az alábbi. Elnök Ur! Kérem fogadja köszönetemet a fasiszta Németországon aratot győzelem történelmi évfordulójára, alkalmából küldött kedves jókívánságait. Bizom abban, hogy ennek a győzelemnek eredményeképpen a szabad Magyarország az Ön vezetésével a világ demokratikus kormány és a nép közös erőfeszítésével megtehető helyet fog elfoglalni a világ demokratikus országai között. K. Vorosilov.

Molotov hozzájárult a békeértekezlet időpontjának megállapításához

Ez a don, május 13. A londoni radio-diplomáciai munkatársai visszapillantást vetett az elmúlt két nagyobb jelentőségű politikai eseményre és többek között a következőket állapította meg: A külügyminiszterek értekezletének legköze mindaddig igen komoly volt, sokszor ugylatszott, hogy holponna juttat, mert a békekötések alapvető kérdéseiben súlyos nezeteltérések merültek fel. Most azonban felengedett ez a nagy feszültség. Byrnes javaslata sikortel jött, hogy a legnyitottabb és legkényelmesebb kérdésben, az olasz gyarmatok ügyében is kilátás van megegyezésre. Molotov, ha bizonyos feltételek mellett is hozzájárult a békeértekezlet végleges időpontjának megállapításához. (MTI)

A Kisgazda Párt képviselői csoportjának határozata

A győnyösi fasiszta összeesküvés feljegyzése az elmúlt héten politikai vonatkozásban is értékelte határozat. A három baloldali demokriai párt közös végrehajtó bizottsága a fasiszta összeesküvés ellen a képviselői helyzet ügyében a képviselői állást foglalt az összeesküvés kérdébe, amely állásfoglalást Nagy Ferenc miniszterelnöknek is elterjesztette. A Kisgazda Párt képviselői csoportja ugyancsak behatározta a fasiszta összeesküvés ellen a képviselői állást foglalt a Kisgazda Párt állásfoglalás, amelyben a fasiszta összeesküvés határozott támogatást elvált és követeli a bűnyösök megkötését, ugyanakkor azonban ugyanolyan határozottsággal tiltakozik az ellen, hogy a párt tagjait és munkatársait alapfalanul gyarúsítsák meg az összeesküvésben való részvétellel. A legutóbbi képviselői feszültség koalíciós szövevény történi megszűnését célozza a Kisgazda Párt képviselői csoportjának az az állásfoglalása, hogy a párt nem hajlandó tovább tűrni a támadásokat. Ha a rendőri nyomozás valakivel szemben terhelő tényeket állapít meg, azaz szemben a Kisgazda Párt teljes mértékben levonja a következtetést a Kisgazda Párt azonban ténylek megállapítása nélkül nem hagyja magát zaklatni és a párt elleni rohamokkal szemben a jövőben szentbe fog szállni.

A magyar kormány és a magyar demokrácia nem vállalhatja a csehszlovákiai magyarok áttelepítését

A nemzetgyűlés hétfői ülésén Varga Béla elnök mély megilletőléssel jelentette be dr. Juhász Nagy Sándor eltávozását az élkorából. A képviselők helyükéről felállva hódoltak dr. Juhász Nagy Sándor emlékének. Az elnök javaslatára a nemzetgyűlés elhatározta, hogy dr. Juhász Nagy Sándor emlékeit jegyzőkönyvileg örökítik meg. Naprend szerint következő Magyarországi és Csehszlovákia közötti lakosságcsere tárgyában kötött egyezmény beiktelyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

A miniszterelnöknek mindennapi gondja, hogy vége legyen az inflációnak és elérkezék az új magyar élet egyik legfontosabb eszköze, a jó magyar pénz. A munkaspártokkal egy emberként küzdünk ennek megvalósításáért. Ezután Dulin Jenő államtitkár mondot beszédet a nemzetgyűlés a Szózat elnevelésével ért véget.

hátó döntést illeti, a külügyminiszter ezeket mondotta: — Le kell szögezni a nemzetgyűlés színe előtt, hogy a magyar kormány és a magyar demokrácia nem vállalhatja sem politikailag sem anyagilag a többszáz ezer magyarnak Csehszlovákiából, Magyarországra történő áttételét, de ha kényszerítik arra, hogy vállalja, akkor talán az egész magyar demokrácia belebukna ebbe. Gazdaságilag sem bírná ki ez az ország az áttelepítést. Nem vállalhatjuk már csak azért sem, mert Csehszlovákiában már is munkacseréről beszélnek. A magyar kormány álláspontja az, hogy az ott élő magyarságnak a lakosságcsere egyezmény lebonyolítása után visszararadó részének adják meg a teljes polgári egyenjóságát, mindazokat a jogokat, amelyeket az Atlanti Chartában lefektettek, amely nemzetiségi szempontból legkifünőbb a Szovjet Unióban és a lenini sztálini elvek alapján Magyarországon is megvalósítottak. Semmi esetre sem vállalhatjuk azt, hogy az ottlévő magyarok egyszerűen egy kollektív felelősség felvetésének ürügye alatt átítessenek azért, hogy a csehszlovák állam nemzeti államává váljék. Ha Csehszlovákia nemzeti állam akar lenni, akkor e célja érdekében hozzon megfelelő áldozatokat. Ennek az egyezménynek létrehozásában pozitív eredményeket értünk el az ottani magyarság kérdésében. En bizom abban, hogy a magyar kormánynak kifejtett végleges álláspontja nemzetközi fórum előtt diadalra fog jutni.

Jatszó Pál (Kisgazdapárti) hangsúlyozta, hogy az áttelepítési bizottság számos esetben megfontolt és egyezményt. Hatalozati javaslatot nyújtott be, hogy a most antifilakandó egyezmény nezeteltérésre adandó pontjait a csehszlovák kormányval levélváltás keretében haladéktalanul tisztázza a külügyminiszter.

Győnyösi miniszter még egyszer vállalt és levélváltást ismeretelt, amelyből kitűnik, hogy a csehszlovák kormány hozzájárult Pozsonyban felállítandó magyar konzulátus megszervezéséhez.

Jatszó Pál visszavonta határozati javaslatát. Majd amikor Dénes István pártunkivüli képviselő határozati javaslata feletti döntésre került volna sor, a képviselő kövte a Ház határozatkepeségének megállapítását. A jegyző jelentette az elnöknek, hogy a jelenlévő képviselők száma nem éri el a határozatkepeség számát. Az elnök ezután bejelentette, hogy döntésre kedden kerül sor.

A miniszterelnök távirata Juhász Nagy Sándor özvegyéhez

Nagy Ferenc miniszterelnök a követelő táviratot intézte Juhász Nagy Sándor özvegyéhez: Mély megdöbbenéssel értesül-

Fotó Horváth
Simonffy-utca 1/b.

tem szereteti férje, Juhász Nagy Sándor kedves barátom, a magyar kiváló férfiúnak váratlan elhunytáról. Benne a magyar demokrácia egyik legkiválóbb harcosát, a magyar nép legkövetlenebb barátját, a magyar politikai élet egyik legtisztább jellemű alakját veszítette el. Halála

A jóvátételi terheket minden társadalmi osztály viselje

A debreceni nemzeti bizottság a hajdumegyei nemzeti bizottsággal karöltve értekezletet tartott, melyen megjelentek a pártok képviselői, termelőbizottság tagjai, dűlőbiztosok, a debreceni gazdasági társadalom több tagja, dr. Juhász Géza elnöki megnyitóját követően a szakfelügyelők ismertették a gazdasági helyzetet és a beszolgáltatás adatait. Debrecenben az 1945. évi beszolgáltatásról a hány összesen 57.217 mész (búza, rozs, árpa, tengeriből). Még pótlólag be kell adni 1945. évi jóvátételre 117 tehenet, 4 bikát, azonkívül 3500 süllőt, ebből Debrecenbe 1050 sertés és 1000 szarvas. A gazdák száraz takarmányt is be kell adni, a pótkivétel esetleg karhatalom igénybevételével hajtható be. Hajdu megyében átlag 60-70 százalékban teljesítették a jóvátételi kötelezettséget. Debrecenben május 15-én kezdődik a pótkivétel kapcsán a sertések beszolgáltatása, az alsó határ 30 kg a süllőknél.

Bóta László a terményhóvatál képviselője megállapította, hogy Debrecen nagyobb mértékben teljesítette a beszolgáltatást, 64 százalékban, míg Hajdu megye csak 62,7 százalékban.

Szabó Kálmán polgármester hangsúlyozta, hogy nem lehet csak a gazdasági társadalom vállára tenni a jóvátételt, mert nemcsak a gazdasági társadalom felelős a háborúért, hanem az ország minden lakosa. Ném lehet a háború minden terhét a gazdákra hárítani, minden egyes felelős anyagilag is és különösen meg kell adni a háborús és háború utáni új gazdagokat. Eddig csak hitegettek a gazdákat az ipari cikkekkel.

Óry István főispán ramutai arra, hogy a múlt évben a kivétel és behajtás igazságtalan volt. Most azonban már arányosan, progresszív törvény, holdanként Eredetileg holdanként 1 kiló sertést és 20 kg tengerit kellett volna beszolgáltatni, de most örömmel közölheti, hogy közbenjárására az arány 50 százalékkal csökkent minden hold után csak 50 deka sertést és 40 kg tengerit kell beadni. Több kisebb gazda összeállhat és közösen adhatják be.

Óry István a Parasztszövetség képviselőjében szól fel. A kölelet nem tudták beszolgáltatni, mert nem termett, a tengeri átvételénél és raktorozásánál vizsgálás történt, ugyancsak a sertések átvételénél is. Nem bíznak többet az átvételben és azt kéri a Parasztszövetség: vagy maga a beszolgáltató gazda hivatja fel a beszolgáltatásra kerülő sertést, vagy a Parasztszövetség szertkezte utján. A Parasztszövetség felelősséget vállal. A gazdasági társadalom kötvényét, utalványt kap a beszolgáltatót terménytől és állattól, amit később beválhatnak. Azt kéri, hogy ez az utalványt fogadják el a fizetőszervek a kereskedők, gyárosok, azonkívül ezzel fizethessék az ipari cikkekért. A gazdának a kereskedő, iparos, kereskedő csak terményt akar árulni, ha csak utalványt kap, miből fizessen. Ha

nagy veszteség valamennyiünk számára, akiknek utat mutatott az igazi demokráciáért és a nép szabadságáért folytatott küzdelemben. Kérem, ogadjá mind maga, mint a magyar közfarsági kormány nevében mélyen érzett igaz részvétünket. Nagy Ferenc miniszter elnök.

sonló értelemtel s ól fel Kálmán Sándor.

Fogarassy Elek a Kisgazdapárti főtitkára a gazdasági társadalom képviselői kívánságait tolmácsolta. Azt kéri, hogy a jóvátételre a sertéseket, akik felkészésre hivatottak és azoktól is a terményt, akik nagy készséget gyűjtöttek össze a állal, hogy a gazdáknak csak terményért adtak árul. Ne csak a gazdákat számoltassák el, hanem más társadalmi réteget is. Ezután a minisztériumban végzett tárgyalásai eredményét ismertette. Kéri, hogy a nagy hány a való tekintettel szarvasnak a beszolgáltatásai eredményét ismertette. Kéri, hogy a beszolgáltatásai a gazda- és paraszti társadalom ellenőrző emberei is ott lehessenek.

Nagy Lajos, Szabó Miklós felhívására a kérték, mi lesz a földbérlettel, ki köteles teljesíteni a jóvátételi beszolgáltatást, a tulajdonos vagy a bérlő. Az értekezlet felírta, hogy a kormányhoz, de valószínű, hogy ez szabad egyezkedés tárgya és közösen kell elviselni.

Dr. Szabó Gyula a nécsnok újból ismerte fel a jóvátételi alap felállítását, amelyből a gazdákat kártalanítaná az a réteg, amely a jóvátételi alapra való fizetéssel járulna hozzá jóvátételi fizetéséhez. A kortányat a föld, társulat és állami és kereskedelmi akaratja megteremtette a jóvátételi alapot, a a forrásait adó felelőséget kéri erre a célra. Tóth Endre a fényvárosi adó felmérését kéri erre a célra, dr. Rényi Andor szerint Budapesti kell megadja a vidéknek a jóvátételre, nem a vidék, ott csak az adó ki a gyarak, nyugtázza a jóvátételi fizetését. Fülöp György ki ógálja, hogy nem tesznek különbséget a jóvátételi kivételről I. II. és III. osztályú föld körül módosítás és igazságos elosztást kéri. C. ály József kéri, hogy a közület is járuljanak hozzá a föld arányában a jóvátételi beszolgáltatásához. Kardos Sándor tette meg szöve a gazdák jogos kívánságai a hivatás, beszolgáltatás körül, majd több felszólalás után Óry István főispán összegezte az érkezőket. A felszólalásokat a beszolgáltatásra kerülő sertéseket nem a régi módon kezelik, helyébe a Parasztszövetség szertkezte utján való együttes hivatás, és ebben az irányban megteszi a szükséges intézkedéseket is. Az értekezlet felírta a kormányhoz, hogy az arányos, progresszív kivételről a föld minőségét is vegyék figyelembe az 1946. évi kivételről és beszolgáltatásról és az új gazdáknak adjanak komolytét. Támogatja a felvetett javaslátokat a jóvátételi alap létesítésére, ugyancsak támogatja azt a kérést, hogy a gazdák a kapott utalványokat, amelyből már az utalvány van, ipari cikkekért felhasználhassák.

Az értekezlet egyetemes néma felállással hódolt dr. Juhász Nagy Sándor emlékének.

OSOKONAI SZÍNHÁZ
Kedden 8 órákor
Párisi express
Dolgozók akciós előadása!

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Szerdán 7 órákor
Marica grófnő
Ketten egy jeggyel!

Ma délután temetik Juhász Nagy Sándort

Juhász Nagy Sándor temetése ügyében hétfőn értekezlet volt Szabó Kálmán polgármesternél. A temetés 5 órakor kezdődik a díszravatalozó előtt, előzőleg fél 5 órakor a család, hozzátartozók, közvetlen barátai búcsúznak el a nagy halottól. A magyar kormány képviselőiben Tombor Jenő honvédelmi miniszter jelenik meg a temetésen, a nemzetgyűlést pedig Bartha Albert képviseli.

A temetési sorrend, beszédek a következők: A temetési szertartás után, melyet Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző tart, a köztársasági elnök képviselője beszél, majd a nemzetgyűlés elnöke, a magyar kormány képviselője, a ref. egyházkerület nevében Révész püspök, majd a Nemzeti Bizottság, az Egyetem rektora és külön az egyetem jogi kari dékánja, majd a város, vármegye képviselője, ezután Kaba, szülőhelye kiküldöttje, a márciusi front.

A debreceni honvédkerület küldöttségével képviselteti magát Kóvári Marcell vezérőrnagy vezetője mellett.

A debreceni rendőrkapitányság rendőrszázadot vezényel ki és díszruhás rendőrök tartják fenn a rendet és díszruhás rendőrök viszik a koporsót a ravatalról a közeli díszsírhelyre.

A Helyi Vasút megerősített villamosjáratokat indít és a temetéstől hazatérő közönséget is visszaszállítja, meghosszabbítja a közlekedés időpontját.

Vasárnap a ref. egyház küldöttsége Révész püspök vezetésével, a Nemzeti Bizottság dr. Juhász Géza vezetésével küldöttségileg kereste fel az özvegyet és fejezte ki részvétét. A város részvétét Szabó Kálmán polgármester tolmácsolta.

Hajdu vármegye közigazgatási bizottsági ülésén az alsópáni jelenléte megemlékezett arról a pótolhatatlan veszteségről, ami dr. Juhász Nagy Sándor halálával érte a magyar közéletet, közelebről Hajdu vármegyét. Ugyancsak kegyelettel szavakkal emlékezett meg Juhász Nagy Sándor elhunytáról Torma alsópáni a megyei Nemzeti Bizottság ülésén.

A debreceni iparosság kívánságai

A debreceni iparostársadalom vasárnap a Bika szálló nagytérében nagygyűlést tartott, amelyen megjelentek az IPOK kiküldöttjei is, hogy személyesen hallgassák meg a különféle szempontokat, amelyek az iparosság érdekeit szolgálják. A nagygyűlés határozottan elhatározta, hogy a IPOK miniszteri biztosa szólal fel. Voltak a város képviselőiben Szabó Kálmán polgármester és helyettese Végh Dezső, mint iparhatósági biztos, továbbá a Kereskedelmi és Iparkamara részéről Rado Besző dr. főtitkár és Harsányi Imre dr. titkár.

A Hírnyomozó elnöke után Nagy Sándor iparostársadalmi elnök megnyitotta a nagygyűlést, amelyen megemlékezett a IPOK kiküldöttjeiről, Juhász Nagy Sándor dr.-ról. A nagygyűlés felállással, percekig tartó néma csendben áldozott emlékezteték. Ezután Csontos Jenő dr. az IPOK miniszteri biztosa szólal fel. Válaszra kiküldetésnek célt. Ismertette, hogy az ország egész területén, hogy a helyszínen hallgassák meg az iparosság érdekeit és módot keresnek azok orvoslására. Igérté, hogy az iparosság érdekeit, mint az IPOK nevében minden el fog követni, hogy a kormány segítse az iparosságot, mely mindenkor érdekes része volt a nemzet egészének.

Nagy Sándor elnök rövidre szabtó előadásában ismertette a debreceni iparostársadalom bajait. Kívánják, hogy a helyi iparosság nyugdíjat kapjon hosszú évtizedek érdemes munkája után, az elagot és rokkant iparosoknak adómentességet biztosítson az állam. Követik, hogy az OTI-nál felgyárulókra rugó OTI-járulemek megállítását vegyék revízó alá. Ugyancsak kéri az adótorozásoknál is. Beszélésen ismertette azokat a nehézségeket, melyeket az iparosság saját hibájukon kívül jutottak az OTI-nál történt keskedelmi számítások miatt. Egyelőre elbánsát kívannak Budapesttel, ahol az OTI díjakat nem szombat délután, hanem hétfő délután lehet befizetni.

Szabó Kálmán polgármester üdvözölte a nagygyűlést tagjait, akiket arra kéri, hogy még nagyobb erővel kezdik meg a szervezkedést, saját érdekében és tartanak ki a veszteség mellett, melynek tagjai értékes munkát elvégzésre vállalkoztak.

Fabian József építőmester az újjáépítésről beszélt, amely csak akkor lehetséges, ha a háztulajdoni felszabadítás és módot adnak a háztulajdonosoknak és a magántulajdonosok építkezését a romhalmaz rendbelyezése után a lakbérlet szabadon lehessen megállapítani és hosszabb adómentesség járjon az újjáépítésért. Kifejezte, hogy egyes közületek, sőt a város is képtelen nélküli egységkel dolgoztattak, ami a kisipar kirekesztését jelenti.

Balog József iparos, igazgatósági tag az iparosok OTI-sérteleit panaszolta fel, kimutatta azt a tarthatatlan állapotot, melybe az iparosokat juttatta a munkavállalók kalória és közmunkavállalása után is felszámított járulékok megfizetését magas összegre.

Antalfy József hosszabb előadást tartott a kereskedelmi és iparkamara részvételéről és kifejtette, hogy szükségesnek tartja a külön iparkamara létesítést.

Felvinczy László nemzetgyűlési képviselő az iparosság helyzetét országos viszonylatban világította meg. Ismertette az osztrák iparosok életét, mely rosszabb, mint a magyaré. A mi kis-

A szilárd pénz létrehozatala után sor került a mostani házbérendezés megvalósítására is, de biztosítani kell, hogy a kisemberek lakbérére kezdetben semmi esetre se emelkedjék az 1938-as szintre.

Péter-Pál napja a parasztság ünnepé

A Független Kisgazda Párt Országos Központja elhatározta, hogy a mezőgazdasági munka ünnepét, Péter-Pál napját ebben az esztendőben a parasztság jegyében kívánja megülni. Ezen a napon az ország minden részében hatalmas nagygyűlések lesznek majd tanúságot a parasztság fontosságára és szükségességére.

A Dóci tanítónéközpontok balladája

Vasárnap délelőtt a Kollegium udvarán tartotta balladáit a Dóci tanítónéközpont intézet V. osztálya. Az Óratoriumban istentisztelet volt, melyben dr. Illés Endre prédikált, majd a Kollegium udvarán a Hírnyomozó után Végh Éva V. éves szavalt. Molnár Teréz az V. éves nevében beszélt. Szigeti Ania V. éves pedig szavalt. Elek Éva IV. éves az ittmaradók részéről mondott beszédet, majd Bíró Judit IV. osztályos a gyakorló iskolák nevében beszélt. Tóth Magda V. éves szép szavallata után László Géza intézeti igazgató beszélt a távozó tanítónéközpontokhoz. A távozó tanítónéközpontokhoz György karnagy vezényletével, majd a Szózat hangjával ért véget a szép ballada.

A balladához lányok névsora: Bagdi Ilona, Balácsi Eszter, Balácsi Margit, Barcza Klára, Berecz Erzsébet, Bertók Róza, Konczné Biczó Aranka, Enyedi Gabriella, Fehér Róza, Gara Etelka, Horváth Katalin, Kanus Erzsébet, Kántor Ibolyka, Kiss Irén, Kiss Katalin, Kovács Erzsébet, Kovács Julia, Kövendi Erzsébet, Kulhávi Margit, László Lili, Matkó Erzsébet, Mágay Márta, Miklósi Zsuzsanna, Molnár Róza, Molnár Teréz, Nagy Ilona, Oláh Éva, Oláh Julia, Oláh Zsuzsanna, Osztályos Aliz, Pongó Emília, Póterfi Márta, Soós Klára, Szabó Ilona, Szabó Julianna, Szabó Katalin, Szabó Margit, Székely Piroška, Szigeti Anna, Szies Irén, Tarr Erzsébet, Tatár Irén, Thurzó Ilona, Tóth Magda, Ujvárosi Melinda, Varga Judit, Végh Ilona, Végh Éva, Végh Lujza, Virág Ilona, Vörösmarthy Jolán, Zsolnai Erzsébet.

MOZIK MŰSORA

APOLLO MOZI. A jég hátán is megélik. Amerikai vígjáték: Lon Costello, Bud Abbott. Előadások: 7, 6, 7 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor is.

PETŐFI MOZI. Uj amerikai vígjáték. Parancsok a csillagoknak, Charles Boyer és Paulette Goddard főszereplésével. Uj amerikai híradó. Előadások kezdete: 7, 6, 7, vasárnap délelőtt, 11 órákor is.

Háromszorosára emelték a dohány árát, Néhány ár: Faintos szívár 8 millipengő, virginia 5 millió, Magyar 3 millió 600 ezer. Munkás 2 millió darabja, 25 gr legfinomabb magyar cigarettadohány 40. finom magyar 36 millipengő.

Aranyért, ezüstért, briliánsért magas árat ér el
Stassik Lajos
Ékezerésznei, Piac n. 56.

BUTOR
nagy választékban. Hálok, ebédlők, kombinált szobák, konyhák.
Bernáthnál
Piac-n. 28. Gambirius átjáróban.

ARANY beváltás
ENGEL ékszerésznél
Benyáts áruházban

Pigniczky István
chronometer és műórák
Óralovítás
Aranyórák
Piac-n. 69. Megyebizalt szemben.

ELADOK-VESZÉK
hátszobát, ariszobát, kombinált butort, konyhát, zongorát, írógépet, varrogépet, térti és földi bundát, ruhákat, sportfelsőt, kályhát.
MEZEI ékszeres Vörösmarthy-utca 12. szám.

H I R E K

Az adópengő május 14-én 3700 pengő, ezer adópengő egyenlő 3,7 millipengő.

A felemelt vasúti díjszabás miatt nem jelentek meg a népbírók előtt a tanak Kufási Jenő ügyében. A tárgyalást elnapolták.

A városi tisztviselők szak-szervezete és a Városi Dalegylet együttes rendezésében szombaton este igen jól sikerült hangverseny és bál volt az Arany Bika pompásan felszított nagytérképében. A hatalmas közönség sorában láttuk Öry István és Balogh István főispánokat, Kóvári Marcell vezető-örnagyt és sok más előkelőséget. Szabó Kálmán polgármester mondotja megnyitót. A tisztviselő társadalom megtalálta útját, a politikai pártokon kívül álló érdekvédelmi szervezkedésben egymásra talált. Az összefogás eredményei közé tartozik ez az est is. További sikereket kíván az egységes munkához. A hatalmas műsorból a Városi Dalegylet számai, Forrai István vezényletével, Timár Ilona Kocsisné, Dóbi Lajos számai emelkedtek ki. A hangverseny után a fiatalok tánca perdtől az éjféltől rövid műsor után egészen a hajnali órákig a legjobb hangulatban táncolt. A hangverseny és a bál sikerét Papp Sándor és Simon Kovács József vezetésével nagyszámú rendezőgárda lelkes munkája biztosította.

Hajdú vármegye közigazgatási bizottságában a szociális felügyelő bejelentette, hogy újabb lehetőség nyílik, hogy hadiárvaakat amerikai szülők fogadjanak örökbe. Az örökbefogadó szülők a hadiárvaik részére évi 25 dollár segélyt juttatnak.

A népjóléti minisztérium hadiözvegy és felöltött hadiárva lányok részére svájci szocietádományt osztott szét. Hajdú megyében mintegy 20 db ruha és pullover kerül ebből kiosztásra.

Kerekes Istvánt a közellátásügyi miniszter a VIII. 1. fizetési osztályba közellátási felügyelővé nevezte ki. Kerekes István betyáruifalvi szocietáti helyéről visszahelyezést nyert a debreceni közellátási felügyelőséghez, mint Nahóczky Miklós közellátási felügyelő helyettese.

Tenyészbenáság lépett fel Kabán a lóállományban a vármegyei főállatorvos jelentése szerint. A szükséges intézkedéseket a hatóságok megtették.

Parafa szándék nagy választékban szép kivitelben legolcsóbban a készítőjénél Ókrós, Sas u. 1. sz.

Ezüst pénzt, törmelékét és tárgyakat magas áron vásárol Engol ékszerész a Benyáts áruházban.

Arany beváltás Engel ékszerésznél, Benyáts áruházban.

Dr. Németh Kornél szülés nőorvos rendelését Kossuth-u. 40. sz. alá helyezte.

Elgázolta egy budapesti autó Földi Lajos Bőszörményi-úti lakost a kislómalom közelében. Sülyosan megsérült.

Ismeretlen méreggel megmérgezte magát Gulyás Béláné Egmalom-utcai lakásán. Kórházba szállították.

Lezuhant a fáról és koponyatörést szenvedett Koltai Gyula 9 éves gyermek, Szabó K-u-i lakos.

A DEK értesít tagjait, hogy Juhász Nagy Sándor temetésén az egyetemi ifjúság testületileg vesz részt. Gyülekezés ma délután 3 1/2 órakor a Köztemető főbejáratánál.

Felemelték az ételár hivat. a gyári árát. Az új ár 112 millió pengő és a forgalmi adó.

Fűszerek
érkezett egy tétel
cirokseprő,
amíg a készlet tart olcsó árban kapható RÓTHNAL SImonffy-utca 5. (tejj piac, az átjárónál.)

A debreceni Házfelügyelők Szakszervezete vasárnap tartotta tisztújító közgyűlését. Nagy József elnöki megnyitóját követően Szabó Lajos ügyvezető elnök számolt be az évi munkásságról és ismertette a házfelügyelők érdekében megtett intézkedéseket. Azt kéri, hogy házfelügyelői díj fejében a lakbéradó 10 százalékát szedhessék, míg a város csak 5 százalékot engedélyezett és javasolt a közgyűlésnek. Ez ellen tiltakoznak és kéri a 10 százalék megadását. Majd a tisztújítást ejtették meg. A közgyűlés a jelölt bizottsággal szemben pártunkivülieket is kívánt megválasztani a tisztikarba. Elnök leti Nagy József, alnökök Radó Imre, titkár Mihálykői László, pénztáros Szilágyi János, jegyzők Róth István és Dobai Ferenc, elnökök Miske István és Szilágyi István, számvizsgálók: Bárcza Elemér, Bárony György, Kun István, Nagy vihar volt az ügyvezető elnök választása körül. A közgyűlés egyhangulag újra Szabó Lajost, régi ügyvezetőt választotta meg, ő azonban nem vállalta a tisztséget, nem fogadta el a megbízást az elnökkel való ellentéte miatt. Erre a közgyűlés Pusztai Lajost választotta meg ügyvezető elnöknek. Kacsari Béla, Radó Imre, Tóth András, Róth István stb. tárgyalták meg a házfelügyelők idősebb kérdéseit.

Bünelgyi krónika. Felházi Lajos Pesti-utcai lakását ismeretlen tettesek kifosztották. Hamilliórd értékű ruhaneműt, ékszer elloptak. — Hauer Imre Bajcsy-Zsilinszky-utcai lakostól basurranó tolvaj ellopott két öltöny ruhát és egy tavaszi kabátot. — Vári Péter macsi gazdálkodó tanújára behatolt háromtagú rablóbanda és jószágait, ingóságait elvitték. Kára 18 milliórd. — Vázsoy Béla Csapó-utcai lakostól ismeretlen tettes ellopta a Nagyerdőn pénztárcáját 650 millió készpénzzel és egy aranygyűrűvel. — Mialatt moziba volt, álkulesos betörők behatoltak Barla Imre Magoss György-utcai lakásába és onnan 4 milliórd értékű ruhaneműt elvitték. — Kolozsi Béláné Sámsoni-úti lakostól a betörők 12 milliórd értéket elvitték. — Elfogta a rendőrség a városi fiúrd raktárának fosztogatóját Gárda Gábor Poroszlav-úti lakos személyében. — Kézrekerült a sorozatos lopások miatt elfogott Koroknai József három szökésben lévő bűntársa: Junina József, Kovács István és Sipos József budapesti lakosok, akik beismerték, hogy több lopást követtek el Debrecenben.

A debreceni népbíró Papp Zoltán VIII. gimn. tanuló, püspökudányi lakost hat hónapi börtönrre ítélte, mivel a nyilas uralom alatt belépett a Hunyadi páncélos hadosztályba.

A vasutasok szakszervezetének debreceni forgalmi kultúresportja szépsikerű hangversenyi rendezett. Az egy éve működő szimfonikus zenekar népszerű műsorral lépett hálás közönsége elé. A zenekar felkészültségét, gondos munkáját biztató jelnek látjuk Debrecen zenekari kultúrája fejlődésében. Egy-két alig észrevehető zökkenőtől eltekintve Tózsér József lendület és vezényletével jól oldotta meg feladatát a zenekar. A szereplők közül érthetően Genes Sárának volt a legnagyobb sikere, bájos egyénisége, jó hanganyagával párosult egyre tökéletesülő technikája és kifinomodott tolmácsoló képessége magával ragadja a közönséget. Domahídi Szabó László hajlamos hangnagya ezáltal is hatásos volt. Hajdú Péter két népszerű Tosca-ária előadásában újabb fejlődésről tett tanúságot. Fülöp Sándor bevezetőszólója értékes kvalitásokat mutatott sik-rét fokozta fiatalos lendületje.

Minden áttelplőni szándékozó folyó hó 15-én estig, saját érdekében jelentkezzen Bádogs-utca 1. szám alatt. (Vörös-féle étkezdében). — Áttelplőni Bizottság.

A Debreceni Személyautó Fuvározók Szervezete Juhász Nagy Sándor Nemzeti Bizottsági elnök temetésére a gyászólok részére 5 személygépkocsit ajánlott fel korszerűgépkocsit a városi üzemi ügyosztálynál.

Szálló- és gyümölcsfa permotézis a d o k, vasszek, cserélek és felelősséggel javítok. Szabó Lajos géplakatos. Új cím: Nap-utca 14.

TIMKÓ ÁRPÁD
női divat szalonja
megnyit. Piac-u. 71

Férfi ING méret szerinti FRANK-nál Arany Bika főbejárat.

576 millipengő Debrecenből Budapestre a vasúti jegy ára

A MAV a vasúti személydíjszabást hétfőtől kezdve háromszorosára emelte. Ezek szerint Debrecenből Budapestre a vasúti jegy ára 576 millipengő (576 millió pengő). A kormányzati futárkocsi jegye 1620 millipengő (1 milliárd 620 millió pengő), a futárkocsira jogosító igazolvány kiállítás díja 90 millipengő. A szociális menetkedvezményeket (vasutasok részére) 200 százalékkal emelte a MAV. Az utasok jegyeiket a vonatindulás előtt váltásák meg, mert a jegy nélkül utazó utas a vonat indulási és végállomás közötti távolság kétszeresét köteles megfizetni.

Eddig csak elsőosztályú és másodosztályú jegyeket árusítottak, hétfőtől kezdve megszűnt a másodosztályú jegy, és élethelettelék a harmadosztályú jegyeket.

Hajdú megyét minősítsék inséges területnek

Hajdú vármegye közigazgatási bizottságának ülésén Vigh István gazdasági felügyelő közölte, hogy az április 12-iki fagy a virágzásban levő gyümölcsfákban nagy kárt okozott. A szárazság következtében egyes helyeken a gyengébb őszi vetésekben újabb károsulások történtek.

Bejelentette a gazdasági felügyelő, hogy a mezőgazdasági munkateljesítmény a vármegyében kifogástalan. A csapatélelmény és a rácsatlók hátrétege azonban kedvezőtlen helyzetet teremtett. A tavaszi mezőgazdasági munkálatok befejezéséhez közelednek, úgyhogy május közepén nem lesz szántatlan terület Hajdú megyében.

Tekintve, hogy a tavaszi nagy szárazság miatt nagyobb területekről fogtak az őszi és tavaszi kalászosok kiszántásra kerülni, javasolta, hogy a közigazgatási bizottság feliratban keresse meg a kormányt, hogy minden esz-

közöl, ha masként nem megy, külföldről való vásárlás útján is biztosítson a megye részére megfelelő mennyiségű Csinkocintin és Red-King tengeri vetőmagot. Ebből Hajdú megyének 200 mázsa-ra lenne szüksége. Kötelező-magból Hajdú megye területére közzelajásítást kötött készletből rendelkezésre bocsájtott 340 mázsa. Végül kérte, hogy mivel Hajdú megye ha idejében eső nem kapunk, az inséges területek közé fog számítani, a közigazgatási bizottság eljen felirattal a kormányhoz, minősítse Hajdú vármegyét inséges területnek és függessze fel a beszállítási kötelezettséget a vármegye területére. Hajdú vármegye földművelő parasztságnak meglehetősen amú emberileg meglehetősen erjen felüli munkát végzett és ha nem tud munkájának megfelelő eredményt felmutatni az a rendkívüli száraz időjárás következménye lesz.

Felére csökkentették a beszállítási kötelezettséget

A közzelajásítási kormánybiztos ut a kivélti beszállítási kötelezettséget 50 százalékkal csökkentette és így kat holdanként fél kilogramm élesertés súlyt és 10 kg szemes tengerit kell beszállítatni.

Felhívom azokat a földtulajdonosokat, akik 30 kat holdnál kisebb területtel rendelkeznek, hogy egy vagy több földtulajdonossal társuljanak és így többet összeállva, a beszállításti akkóm teljesítsék, hogy minden kat hold föld után legalább fél kg, 30 kg-on felüli élesertés sertés és 10 kg szemes tengerit szolgáltatssanak be.

Az esedékes sertéseket Fábian Károly Malom u. 12. sz. alatti hízaludába azonnal szállítsák be. A beszállított sertések árát az átvévo kereskedő azonnal kifizeti. A tengeri a Hortobágy, az Apaffy és István malom, továbbá Takács Irén, Csengeri Jenő, Schaffer Testvérek, Futura és Mezőgazdák Szervezetei terménykereskedőkhöz szállítatandó be. — Polgármester.

A Magyar Szovjet Művelődési Társaság a Déri-múzeum dísztermében minden szerdán délután felhathat Dosztojevskij-szeminariumot tart. Előadó: Fiers Tamás. A holnapi előadáson Dosztojevskij regénya'ájairól lesz szó. Az előadás hallgatása díjtalan.

Hörcsögbőrt,
nyúl bőrt, görénybőrt és mindenféle vadbőrt, gyanjút és tollat magas áron vásárol, **ROBICSEK BERNAT,** Miklós u. 5. Telefon: 277. Miklós utca elején pincét, vagy raktárt keresek.

A KISGAZDA PART HIREI

A PART NÖI tagozata csütörtökön délután 5 órakor kezdettel a pártiszervezet nagytérképében magas színvonalúnak ígérkező kultúr-délutánt rendez. A rendezőség a párt tagjait és az érdeklődőket ezúton is meghívja és szeretettel elvárja. Jegyek elővételben a női titkárságnál kaphatók.

A FUGGETLEN IFJUSÁG felhívja azon tagjait, akiknek belépési kérelmének a vezetőség helyi-adott és igazolványuk átvétele végett értesítést kaptak, igazolványukért május 15-ig feltétlenül jelentkezzenek, mert ellenkező esetben ellenük a kizárási indítványt haladéktalanul megteszük és saját útján hozzuk az érdekeltek tudomására.

GYÁSZROVAT

Balla Istvánné Kiss Róza 71. évében elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Elhunytát bánatos férje, gyermekei, unokái és kiterjedt rokonság gyászolja. Lakás: Hatvan-u. 47. — Bartha végzi.

Keisz Dezsőné Fehér Mária 46. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető 2/a ravatalozójából Lakás: Kandiká-utca 7. — Bartha végzi.

Vaskovits Antal géplakatosmester és béresépítő életének 85. évében f. hó 12-én esedékesen elhunyt. Temetése f. hó 15-én délután 4 órakor lesz a Köztemető B. oszt. ravatalozóterméből a róm. kat. egyház szertartása szerint. Gyászolja bánatos felesége, gyermekei, unokái és dédunokája, valamint kiterjedt rokonsága. Csirka temetkezős.

Tulipán Miklós
kövacs-mester
45 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 5 órakor lesz a H. B. ravatalozóból a róm. kat. szertartás szerint. Gyászolja: bánatos felesége, hangya voltánnyával, testvérei, anyós, sógorai és kiterjedt rokonság. Lakás: Kur u. 126. Műhely: Vagóliád u. 10. Gebauer temetkezési vállalat.

Özv. Bunn Lajosné
szül. SARDY SAROLTA
oktató testvér
59 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a H. B. ravatalozó terméből a róm. kat. egyház szertartása szerint. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. Lakás: Testvérkeze In-tzet. — Gebauer temetkezési vállalat.

Sarkady Sándor
nyug. törvényszéki igazgató
75 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Gyászolja: felesége, gyermekei, unokái, testvére és kiterjedt rokonság. Lakás: Kur u. 36. sz. Dankó temetkezős.

Dr. Melles Simon ny. postai igazgató, Odon és Zoltán gyermekei fűdalomból megfertőzött szivvel, de Isten akaratában meggyógyodva tudatják, hogy a legjobb anya felesége, gyermekei, testvére és rokon.

Dr. Melles Simonné
CHOMA MARCIT
peldás tüdőrelmetl viessl hosszú szenvedés után május 12-én visszaadta szerető nemest lelket Teremtőjének. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Köztemető díszravatalozóterméből. Gyászolja: özvegye, férje, gyermekei, testvérei és a kiterjedt rokonság. Lakás: Hajnal u. 16. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. Gebauer temetkezési vállalat.

